

Bemestingsadvies

Hoe komt een goed biologisch bemestingsadvies tot stand? Welke factoren moeten we in aanmerking nemen? Wie konden we beter deze vragen voorleggen dan Coen ter Berg, die reeds jaren ervaring heeft met verschillende bodems, verschillende bemestingsstrategieën en met het geven van bemestingsadvies.

We zijn allen opgegroeid met de gangbare bemestingsadviezen. De benadering is duidelijk: maximale productie. Wanneer daarbij bestrijdingsmiddelen nodig zijn om het gewas te beschermen tegen ziekten, dan gebruiken we die.

Wanneer we naar de biologische manier van telen kijken, dan is het nodig om de ontwikkeling van een gewas te bestuderen en te zoeken naar de ideale voorwaarden voor een optimale in plaats van maximale groei van dat gewas.

Het gangbare denken is het stikstofdenken. Stikstofdenken reduceert de plantenvoeding tot het toedienen van voldoende (gemiddeld te veel) minerale stikstof om de productie te maximaliseren. Het gevolg daarvan is, dat we de bodem reduceren tot een groeimedium. In pootgoedonderzoeken naar bemestingsniveau's van de laatste 20 jaar ligt de variatie in N toediening tussen de 70 en 600 kg N per hectare. Uiteindelijk komt daar een bemestingsadvies uit van 140 kg N per ha. Terwijl bij meer dan de helft van de onderzoeken dezelfde resultaten zijn behaald met de helft van deze stikstofgift.

Bij ander onderzoek, naar het gebruik van drijfmest, is men tot hoeveelheden van 500 m³ drijfmest per ha voor snijmaïs gegaan. Er is volgens mij geen ander gewas dat nog blijft leven met dergelijke drijfmestgift. Als er geen snijmaïs was geweest, dan was het mestprobleem waarschijnlijk veel eerder aangepakt.

Het bovenstaande geeft aan dat er meer nodig is voor een juiste beoordeling van de situatie. Naast de aanvoer van voedingsstoffen dienen we de bodemconditie te betrekken bij het bemestingsadvies.

Dat de bodem wat te maken heeft met mineralenbeheer lijkt me voor

de hand liggen. Maar wanneer ik al jaren met een spade op alle Nederlandse gronden de bouwvoor bekijk, dan kom ik tot de conclusie dat vrijwel alle landbouwgronden structuurproblemen hebben en dat het echt opvalt wanneer het profiel tot circa 50 cm niet verstoord is.

Wat kunnen we aan de bodem aflezen, wat in de bodemanalyse niet te vinden is?

- Natuurlijk of mechanisch veroorzaakte gelaagdheden die een barrière vormen voor worteling en waterhuishouding.
- Stabiliteit van de bodemaggregaten als skelet voor de bodemstructuur.

- De mate van worteling geeft inzicht in het volume van de bodem waarin het gewas voeding en vocht kan vinden.
- Het poriënvolume is een graadmeter voor de hoeveelheid zuurstof die de bodem kan bevatten. Zuurstof is van belang voor de wortelgroei en de omzetting van organisch materiaal door het bodemleven.
- Het zichtbare bodemleven geeft aan of er voldoende voedsel voor dit bodemleven is. De activiteit van het bodemleven heeft invloed op de vochtvoorziening, de stabiliteit van de aggregaten en het beschikbaar maken van voedingsstoffen.
- De aanwezigheid en de conditie van organisch materiaal in de bouwvoor geven aan hoe de verteeringsprocessen verlopen.

In een bodemanalyse, uitgevoerd door een erkend laboratorium, zijn componenten te vinden van tijdelijke aard zoals de beschikbaarheid aan voedingsstoffen. Maar ook componenten van stabielere aard zoals voorraden aan elementen, organische stof en pH. Het nut van deze analyses bestaat hoofdzakelijk uit het in de gaten houden van de lange termijn veranderingen in de bodem. Zit ik op niveau, gaan de gehalten naar beneden of ben ik aan het stapelen.

Het bemestingsadvies

De bodemanalyse samen met de visuele bodembeoordeling kan een diagnose geven voor de te nemen maatregelen. ... en één van die maatregelen kan de bemesting of mestkeuze zijn.

Het bemestingsadvies kan ook bestaan uit de verandering van de rotatie, beweidingssysteem, andere bodembewerking of teelt